

Jakub Jakubik

 <https://orcid.org/0009-0001-1337-7769>

Uniwersytet Śląski w Katowicach
Katowice, Polska

Przekłady polskie na norweskim rynku wydawniczym w latach 2008–2024. Rekonesans

Polish Translations in the Norwegian Publishing Market
in the Years 2008–2024. A Reconnaissance

Abstract: This article deals with a so far undescribed publishing period (2008–2024) of translations from Polish into Norwegian. It deepens the understanding of historical and contemporary publishing trends and indicates the reasons for their occurrence by grouping and characterising the items published during this period. It shows the persistence of publishing trends towards the publication of Witold Gombrowicz, the disappearance of interest in the reportages of Ryszard Kapuściński and the growth of interest in the works of Olga Tokarczuk, Andrzej Sapkowski and Berenika Kołomycka. The author discusses the unsuccessful attempt to introduce Polish detective stories to the Norwegian market – the case of Marek Krajewski's books; he describes the unexpected trend of publishing Polish literature written in the period around the Second World War (Zofia Nałkowska, Krzysztof Kamil Baczyński, Witold Pilecki). The aim of the text is, among other things, bibliographic accommodation and guidance for further research for subsequent researchers. Furthermore, the text characterises the Norwegian market, conditioned by the level of readership. It presents the historical development of interest in Polish literature in Norway. It distinguishes translators historically and contemporarily important for the development of interest in Polish literature in Bokmål and Nynorsk (Ole Michael Selberg, Jan Brodal, Agnes Banach, Anna Walseng, Julia Więdłocha, Knut Andreas Grimstad, Knut Inge Andersen). It arranges the prizes awarded to Polish translators and forecasts the chances for further interest in Polish literature.

Keywords: Norway, publishing trends, literary translations of Polish literature, translators from Polish into Norwegian

Abstrakt: Artykuł dotyczy nieopisanego dotąd okresu wydawniczego (lata 2008–2024) przekładów z języka polskiego na norweski. Poprzez pogrupowanie i scharakteryzowanie pozycji publikowanych w tym czasie pogłębia rozumienie historycznych i współczesnych tendencji wydawniczych oraz wskazuje na powody ich zaistnienia. Zwraca uwagę na utrzymywanie się tendencji do publikacji Witolda Gombrowicza, zanik upodobania do reportaży Ryszarda Kapuścińskiego i wzrost zyciowości dla twórczości Olgi Tokarczuk, Andrzeja Sapkowskiego oraz Bereniki Kołomyckiej. Autor omawia nieudaną próbę wprowadzenia na norweski rynek polskich kryminałów – przypadek książek Marka Krajewskiego; opisuje niespodziewaną tendencję do wydawania polskiej literatury okółowojennej (Zofia Nałkowska, Krzysztof Kamil Baczyński, Witold Pilecki). Celem opracowania jest m.in. akomodacja bibliograficzna i wskazówki do dalszych poszukiwań dla kolejnych badaczy. Ponadto artykuł charakteryzuje rynek norweski, warunkowany przez

poziom czytelnictwa i przedstawia historyczny rozwój zainteresowania polską literaturą w Norwegii. Wyróżnia tłumaczy historycznie oraz współcześnie istotnych dla rozpowszechniania literatury polskiej w języku bokmål oraz nynorsk (Ole Michael Selberg, Jan Brodal, Agnes Banach, Anna Walseng, Julia Więdołcha, Knut Andreas Grimstad, Knut Inge Andersen). Porządkuje również nagrody przyznawane tłumaczom z języka polskiego i prognozuje szanse na dalsze oddziaływanie literatury polskiej w Norwegii.

Słowa kluczowe: Norwegia, tendencje wydawnicze, przekłady literackie literatury polskiej, tłumacze na język norweski

Józefa Królczyk-Bremer w zbiorze *Literatura polska w świecie* (t. 3, *Obecności*) zaprezentowała status literatury polskiej w Norwegii do 2008 roku (Królczyk-Bremer, 2010). Zdaje się, że od tamtego czasu stan rynku polskiej książki w kraju Ibsena nie był przedmiotem naukowej refleksji. Celem niniejszego artykułu jest uzupełnienie dokonań na tym polu w ciągu ostatnich 16 lat oraz próba przedstawienia kontynuacji i ewolucji dotychczasowych tendencji czytelniczo-wydawniczych.

Na wstępie istotne jest, by zrozumieć, jaki jest poziom czytelnictwa w Norwegii. Jak podaje Bokhandler-foreningen (Norweskie Stowarzyszenie Księgarzy), w 2023 roku 81% Norwegów przeczytało lub przesłuchało przynajmniej jedną książkę (Bokhandler-foreningen, 2024). W porównaniu do Polaków wypadają lepiej o niemal 40% (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, 2024). Przy czym 74% przeczytanych publikacji było w języku norweskim, a 23% w języku angielskim (Bokhandler-foreningen, 2024). To jasno zarysowuje sytuację – Norwegowie czytają dużo, w większości w języku ojczystym. W kontekście polskiej literatury oznacza to tyle, że dotarcie na norweski rynek bez tłumaczenia na jeden z wariantów języka norweskiego jest znacznie utrudnione.

Należy też wspomnieć o specyfice języka norweskiego. To język północnogermański, blisko spokrewniony i wzajemnie rozumiały z duńskim i szwedzkim. Obecnie w kraju funkcjonują dwa oficjalne warianty: bokmål i nynorsk, przy czym bokmål'em posługuje się blisko 85% Norwegów, głównie w stolicy i większych miastach (Królczyk-Bremer, 2010: 147). Oznacza to, że mimo faktu, że są to warianty raczej wzajemnie zrozumiałe, to większość tłumaczeń jest celowana właśnie w wariant ilościowo dominujący, choć nie jest to regułą.

Aby przedstawić ciągłość pewnych tendencji i zjawisk, zrelacjonuję pokrótce historię przekładów polsko-norweskich do 2008 roku. Pierwszym tłumaczeniem był *Pan Podstoli* Ignacego Krasickiego, którego fragmenty zostały opublikowane w 1826 roku w tygodniku literackim „Hermoder” (Królczyk-Bremer, 2010: 148). Następnie w 1843 roku Henrik Wergeland przełożył *Farysa*, który do tej pory pozostaje jedynym pokaźniejszym dziełem Adama Mickiewicza przetłumaczonym na norweski (Królczyk-Bremer, 2010: 148). Na początku XX wieku zdecydowanie najpopularniejszym polskim autorem w Norwegii był Henryk Sienkiewicz, co łączy się m.in. z otrzymaniem przez niego Nagrody Nobla. Liczba norweskojęzycznych edycji jego utworów urosła do imponujących, jak na ówczesne i współczesne standardy, było to bowiem 37 pozycji. Zdaje się jednak, że norweski rynek wydawniczy przeoczył lub całkowicie zignorował Nagrodę Nobla dla Władysława Reymonta z 1924 roku (Królczyk-Bremer, 2010: 149). W latach 60. i 70. tłumaczono Stanisława Leca, Tadeusza Różewicza, Zbigniewa Herberta i Wisławę Szymborską, w prozie zainteresowano się Stanisławem Lemem. Twórczość Czesława Miłosza przed zdobyciem przez niego Nagrody Nobla w 1980 roku była nieznana w zasadzie wcale, co zmieniło się po ogłoszeniu werdyktu i pierwszych tłumaczeniach (Królczyk-Bremer, 2010: 151). W latach 70. rozpoczął się również rozkwit przekładów bezpośrednich Olego Michaela Selberga i Jana Brodala (Królczyk-Bremer, 2010: 150). Ich aktywna działalność i wybory znacząco wpłynęły na rozpoznawalność polskiej poezji i prozy. Wprowadzili do Norwegii Pawła Huellego, Andrzeja Szczypiorskiego, Ryszarda Kapuścińskiego, Wisławę Szymborską, Adama Zagajewskiego, Ryszarda Krynickiego, Tadeusza Różewicza, Sławomira Mrożka, Andrzeja Stasiuka i innych. W 1992 roku Brodal otrzymał prestiżową nagrodę Riksmålsprisen za tłumaczenie *Mszy za miasto Arras* Andrzeja Szczypiorskiego. Po przyznaniu Nagrody Nobla Wisławie Szymborskiej Selberg przygotował wybór jej wierszy z lat 1962–1995, a w 1998 roku ceniona pisarka Bergljot Hobæk Haff potwierdziła wpływ polskiej poetki na swoją twórczość (Januszewska-Skriberg, 2001: 47). Witolda Gombrowicza po raz pierwszy przetłumaczono w latach 60. z wydań francuskich. Gombrowicz wydaje się

jednym z najbardziej wpływowych reprezentantów polskiej literatury w Norwegii. W 2007 roku pisarz Dag Solstad przyznał jasno, że twórczość Polaka była dla niego kluczowa (Królczyk-Bremer, 2010: 153). Norwegowie poważają również dorobek literacki Brunona Szulca, co wyrazili pisarze Jan Kjærstad i Hans Herbjørnsrud (Królczyk-Bremer, 2010: 150–154). *Sklepy cynamonowe* zostały wydane w 1964 roku, a później były wielokrotnie wznawiane. Podsumowując dzieje polskiej literatury w Norwegii do 2008 roku, należy zwrócić szczególną uwagę na działalność translatorską Selberga i Brodala. Ich przekłady przyczyniły się do znacznego rozpowszechnienia polskiej prozy i poezji.

Od 2008 do początku 2024 roku wydano w Norwegii około 90 polskich pozycji (Biblioteka Narodowa, 2024), z czego tylko jedna była przekładem z języka niemieckiego – dotyczy to eseju o sztuce Edwarda Muncha niegdyś piszącego po niemiecku Stanisława Przybyszewskiego (2021). Najbardziej aktywnymi i zasłużonymi tłumaczami w tym okresie są: Agnes Banach, Anna Walseng, Julia Więdłocha, Knut Andreas Grimstad i Knut Inge Andersen.

Niebagatelne znaczenie dla norweskiego rynku wydawniczego po 2008 roku miały wcześniejsze tendencje i zainteresowania czytelnice. Tak też rozwijała się fascynacja Gombrowiczem, która zaowocowała przekładami bezpośrednimi m.in. *Iwony, księżniczki Burgunda* (Gombrowicz, 2012a), przetłumaczonej przez Knuta Grimstada i wydanej dwukrotnie. W roku wznowienia *Iwony...* po raz pierwszy w Norwegii ukazały się też *Dzienniki* Gombrowicza (2012b). Dla norweskich entuzjastów Gombrowiczowskiego pióra była to gratka; doczekały się powtórnej, rozszerzonej edycji kilka lat później, w 2016 roku, a za ich przekład Agnes Banach otrzymała prestiżową Litteraturkritikerprisen (Norsk Kritikerlag, 2013; Gombrowicz, 2016). Po *Dziennikach* kolejno w 2015, 2019 i 2020 roku ukazały się: *Trans-Atlantyk*, *Kosmos* i *Pornografia* (Gombrowicz, 2015, 2019, 2020) – wszystkie również dzięki pracy Banach. Trzeba zatem przyznać, że w ostatnich latach zainteresowanie Gombrowiczem nie zmalało, a nawet można zaryzykować stwierdzenie, że jego pozycja jest bardziej doceniana. W istotny sposób przyczyniła się do tego

tłumaczka, która nie bez powodu w norweskim środowisku została doceniona prestiżową nagrodą literacką.

Gombrowicz to jednak jedyny polski autor cieszący się tak dużą popularnością w Norwegii mimo upływu lat. Wśród prozaików następnymi kandydatami do tego tytułu mogliby być Schulz, Lem czy Kapuściński, ale daremnie. Od 2008 do 2011 roku wydano dwie książki Kapuścińskiego w przekładzie Selberga, z czego jedna była wznowieniem (Kapuściński, 2008, 2011). Od tamtej pory zainteresowanie polskim reportażyście, zdaje się, zaniknęło całkowicie. *Solaris* Lema po raz pierwszy zostało zaadaptowane z polskiego przez Julię Więdołochę w 2021 roku i wydane powtórnie w 2023 roku, co napawa odrobiną optymizmu (Lem, 2021, 2023). Ta sama tłumaczka przełożyła też Schulza, który, co intrygujące, za jej sprawą zadebiutował w 2023 roku w nynorsku, czyli w mniej popularnym wariantcie językowym (Schulz, 2023). Więdołocha została później za tę pozycję nominowana do Bastianprisen (Oversetterforeningen, 2024a). Wśród poetów najpopularniejsza wydaje się Szymborska, która doczekała się jednej autorskiej antologii (Szymborska, 2013) i którą gościnnie uwzględniono w tematycznej antologii wierszy o śmierci *Dødsdikt...* (Østgaard, red., 2021). Poezję Herberta zebrała w antologię i opatrzyła posłowiem Joanna Rządowska w 2017 roku (Herbert, Rządowska, over., 2017). Przez ostatnie 16 lat wydano jeden dramat – *Kartotekę* Różewicza w tłumaczeniu Banach (Różewicz, 2017).

Co jednak intrygujące, wśród ostatnich publikacji pojawiły się nazwiska w Polsce klasyczne, lecz w Norwegii wprowadzone po raz pierwszy. *Medaliony* Zofii Nałkowskiej ukazały się nakładem wydawnictwa Cap-pelen Damm w 2022 roku w przekładzie Julii Więdołochy (Nałkowska, 2022). Krzysztof Kamil Baczyński zadebiutował w Norwegii, w nynorsku, za sprawą tłumaczenia Danuty Palińskiej w 2023 roku (Baczyński, 2023). Palińska przełożyła również *Raporty z Auschwitz* Witolda Pileckiego (2019), a w 2016 roku ukazała się po raz pierwszy praca teoretyczna Janusza Korczaka, do czego rękę przyłożyła Banach (Korczak, 2016).

Przypadkiem wartym prześledzenia jest twórczość Olgi Tokarczuk, która na norweskim rynku zadebiutowała bardzo szybko, wiele lat

przed rozpoznaniem międzynarodowym, bo już w 2001 roku, kiedy dzięki Anne Walseng ukazała się w języku norweskim jej *E.E.* (Tokarczuk, 2001). To czas, kiedy autorka była już przekładana na inne języki europejskie, w tym na stosunkowo bliski duński. Ta edycja jednak nie pociągnęła za sobą kolejnych, bo następna książka polskiej noblistki w Norwegii została opublikowana dopiero w 2012 roku, a byli to *Bieguni* w tłumaczeniu Aldony Szczepańskiej (Tokarczuk, 2012). W 2018 roku, czyli czasowo nieodległe od przyznania jej Bookera i Nobla, pisarką zainteresowało się duże wydawnictwo Gyldendal. Wydało ponownie przekład Szczepańskiej; potem za sprawą Więdłochy na przestrzeni sześciu lat oddano w ręce Norwegów kolejne cztery książki Tokarczuk (2018, 2019, 2020, 2021). W 2025 roku ma zostać opublikowana piąta – obszerna *Księgi Jakubowe* (Gyldendal, 2024).

Na norweski w ostatnich latach tłumaczono nie tylko pisarzy klasycznych i zdobywających nagrody międzynarodowe. W 2009 roku rozpoczęła się próba przedstawienia norweskiemu czytelnikowi kryminałów Marka Krajewskiego, za co odpowiadała Anne Walseng. Zaprezentowano trzy jego książki i pomysł bezpowrotnie porzucono (Krajewski, 2009, 2010, 2011). W 2012 Agnes Banach zaproponowała Norwegom *Pod mocnym aniołem* Jerzego Pilcha (2012). W 2013 roku ukazał się *Taksim* Andrzeja Stasiuka, który doczekał się wznowienia w 2018 roku (Stasiuk, 2013, 2018). Jednakże autorzy, którzy byli publikowani najbardziej dynamicznie, to Andrzej Sapkowski i Berenika Kołomycka. Agnes Banach i Julia Więdłocha wspólnie przełożyły serię o Wiedźminie (Sapkowski, 2020a, 2020b, 2021a, 2021b, 2022, 2023a, 2023b), a Knut Inge Andersen przetłumaczył sześć książek rysunkowych Kołomyckiej na nynorsk (Kołomycka, 2022a, 2022b, 2023a, 2023b, 2024a, 2024b). Warto też odnotować, że za przekład *Pani jeziora* Sapkowskiego Banach dostała prestiżową nagrodę Bastianprisen (Oversetterforeningen, 2024b).

Choć przedstawiono jedynie wycinek publikacji, które przez ostatnie 16 lat pojawiły się na norweskim rynku księgarskim, były to pozycje najbardziej istotne z polskiej perspektywy, odzwierciedlające, jak się zdaje, pewne utrzymujące się i nowo ukształtowane tendencje wydawnicze. W zestawieniu tytułów, które ukazały się w ciągu ostatnich

dekad, zwracają uwagę powtarzające się nazwiska tłumaczy, którzy swoją pracę rozpoczynali od polskich autorów już w Norwegii ugruntowanych (Gombrowicz, Lem, Schulz, Tokarczuk), za przekłady których byli nagradzani, by następnie wprowadzić na rynek pisarzy wcześniej w Norwegii nieznanymi (Pilch, Sapkowski, Stasiuk), za tłumaczenia których również ich nagradzano. I choć niebagatelne znaczenie dla decyzji o przekładzie Tokarczuk i Sapkowskiego można przypisać ich międzynarodowemu sukcesowi, to warto zauważyć, że pierwszy raz Tokarczuk została przetłumaczona na norweski długo przed otrzymaniem Nagrody Nobla i Bookera, a prawdziwy rozkwit miał miejsce wtedy, gdy Gyldendal rozpoczęło współpracę z Julią Więdołochą. Ważnym przypadkiem do rozważenia, który być może potwierdza moją tezę o istotności obecności kompetentnych tłumaczy, jest Władysław Reymont, który choć dostał Nagrodę Nobla, to jak się zdaje, nie był nadto nośny i nie znalazła się wtedy osoba z odpowiednim warsztatem i odpowiednimi możliwościami, by przedstawić chociażby arcydziełnych *Chłopów* w Norwegii, która to zresztą dzieli z Polską chłopski rodowód. Można mieć zatem uzasadnione wątpliwości co do tego, czy współcześnie bez entuzjazmu literackiego polsko-norweskich tłumaczy mielibyśmy dostępnych tyle pozycji pomimo względnie niewielkiego zainteresowania literaturą polską w Norwegii.

Na norweskim rynku wydawniczym można zatem współcześnie wskazać kontynuowaną tendencję do publikowania przede wszystkim utworów Witolda Gombrowicza. Wcześniejsze upodobanie do reportaży Ryszarda Kapuścińskiego zaniknęło. Dzieła Stanisława Lema być może mają perspektywę na ponowne wzbudzenie ciekawości, a co za tym idzie – wznowienie dawnych przekładów i pojawienie się nowych. Podobnie rzecz ma się z Brunonem Schulzem. Polscy poeci publikowani w ostatnim czasie to niestety jedynie echo przeszłości, ale za to pojawiła się potrzeba bądź chęć wprowadzenia na norweski rynek twórczości polskich klasyków wojennych. Polskie kryminały w Norwegii nie wydają się pożądane. Nową i obiecującą tendencją wydawniczą jest zwrócenie uwagi na dorobek literacki Andrzeja Sapkowskiego, Olgi Tokarczuk i Bereniki Kołomyckiej. Przy czym zapewne jest to zainte-

resowanie skupione wokół konkretnych postaci autorów (Tokarczuk, Sapkowski) lub światów, które wykreowali (Sapkowski, Kołomycka), niekoniecznie zaś dotyczące literatury polskiej jako takiej, ani też inwestycji w polskich twórców związanych z danymi gatunkami (literatura piękna, fantasy, komiks dla dzieci). Trzeba jednak przyznać, że współcześnie literatura polska w Norwegii ma się lepiej niż w 2008 roku, i choć nie należy brać tego za pewnik, to ostatnie nagrody dla polskich tłumaczy na język norweski oraz zwiększająca się intensywność wydań mogą napawać optymizmem i nadzieją, że owa przychylność przerodzi się w większe zaufanie do literatury polskiej i polskich autorów w ogóle.

Literatura podmiotu

Baczyński K.K., 2023, *Orfeus i Warszawa – dikt i utval*, over. D. Palińska, J. Sæbøe, Ko-
lofon, Oslo.

Gombrowicz W., 2012a, *Yvonne, prinsesse av Burgund*, over. H.M. Vesaas, K.A. Grimstad,
Samlaget, Oslo.

Gombrowicz W., 2012b, *Dagboken 1953–1958*, over. A. Banach, Flamme, Oslo.

Gombrowicz W., 2015, *Trans-Atlantyk*, over. A. Banach, Flamme, Oslo.

Gombrowicz W., 2016, *Dagboken 1953–1969*, over. A. Banach, Flamme, Oslo.

Gombrowicz W., 2019, *Kosmos*, over. A. Banach, Flamme, Oslo.

Gombrowicz W., 2020, *Pornografi*, over. A. Banach, Flamme, Oslo.

Herbert Z., Rządowska J., over., 2017, *I hjertet av tingene*, over. J. Rządowska, Asche-
houg, Oslo.

Kapuściński R., 2008, *Atter ein dag Angola 1975*, over. O.M. Selberg, Aschehoug, Oslo.

Kapuściński R., 2011, *Ibenholt*, over. O.M. Selberg, Aschehoug, Oslo.

Kołomycka B., 2022a, *Der*, over. K.I. Andersen, Andersens forlag, Bergen.

Kołomycka B., 2022b, *Lengst vekke*, over. K.I. Andersen, Andersens forlag, Bergen.

Kołomycka B., 2023a, *Den vegen*, over. K.I. Andersen, Andersens forlag, Bergen.

Kołomycka B., 2023b, *Soloppgang*, over. K.I. Andersen, Andersens forlag, Bergen.

Kołomycka B., 2024a, *Bang!*, over. K.I. Andersen, Andersens forlag, Bergen.

- Kołomycka B., 2024b, *Trøbbel*, over. K.I. Andersen, Andersens forlag, Bergen.
- Korczak J., 2016, *Barnets rett til respekt*, over. A. Banach, Cappelen Damm akademisk, Oslo.
- Krajewski M., 2009, *Gjenferdene i Breslau*, over. A. Walseng, Vigmostad Bjørke, Oslo.
- Krajewski M., 2010, *Pesten i Breslau*, over. A. Walseng, Vigmostad Bjørke, Oslo.
- Krajewski M., 2011, *Verdens ende i Breslau*, over. A. Walseng, Vigmostad Bjørke, Oslo.
- Lem S., *Solaris*, 2021, over. J. Wiedlocha, Solum Bokvennen, Oslo.
- Lem S., *Solaris*, 2023, over. J. Wiedlocha, Solum Bokvennen, Oslo.
- Nalkowska Z., 2022, *Medaljonger*, over. J. Wiedlocha, Cappelen Damm, Oslo.
- Østgaard A., red., 2021, *Dødsdikt: absurde, alvorlige, avskyelige, barske, bisarre, burleske, dunkle, dystre, elegante, episke, folkelige, fortvilede, groteske, gøyale, helsvarte, humoristiske, kuriøse, lekne, makabre, molefonkne, morsomme, muntre, mystiske, mørke, nifse, rystende, skumle, tragiske, triste, trøstesløse, underfundige eller tilfeldigvis morbide*, Cappelen Damm, Oslo.
- Pilch J., 2012, *Den mektige engel*, over. A. Banach, Oktober, Oslo.
- Pilecki W., 2019, *Rapport fra Auschwitz*, over. D. Palińska, J. Sæbøe, Ares forlag, Tønsberg.
- Przybyszewski S., 2021, *Edvard Munchs verk – fire bidrag*, over. E. Tjønneland, Orkana akademisk, Oslo.
- Różewicz T., 2017, *Gråsoner*, over. A. Banach, Aschehoug, Oslo.
- Sapkowski A., 2020a, *Det siste ønsket*, over. A. Banach, Gyldendal, Oslo.
- Sapkowski A., 2020b, *Skjebnens sverd*, over. J. Wiedlocha, Gyldendal, Oslo.
- Sapkowski A., 2021a, *Alveblod*, over. A. Banach, Gyldendal, Oslo.
- Sapkowski A., 2021b, *Foraktens tid*, over. J. Wiedlocha, Gyldendal, Oslo.
- Sapkowski A., 2022, *Ilddåp*, over. A. Banach, Gyldendal, Oslo.
- Sapkowski A., 2023a, *Sjøens frue*, over. A. Banach, Gyldendal, Oslo.
- Sapkowski A., 2023b, *Svaletårnet*, over. A. Banach, Gyldendal, Oslo.
- Schulz B., 2023, *Kalnelbutikkane og andre forteljingar*, over. J. Wiedlocha, Skald, Leikanger.
- Stasiuk A., 2013, *Taksim*, over. A. Walseng, Aschehoug, Oslo.
- Stasiuk A., 2018, *Taksim*, over. A. Walseng, Aschehoug, Oslo.
- Szyborska W., 2013, *Livet er den eneste måten – dikt 2002–2012*, over. C. Kjelstrup, Tiden, Oslo.
- Tokarczuk O., 2001, *E.E.*, over. A. Walseng, Cappelen Damm, Oslo.
- Tokarczuk O., 2012, *Løperne*, over. A. Szczepańska, Den grønne malen, Moss.
- Tokarczuk O., 2018, *Løperne*, over. A. Szczepańska, Gyldendal, Oslo.

Tokarczuk O., 2019, *Før plogen din over de dødes knokler*, over. J. Wiedlocha, Gyldendal, Oslo.

Tokarczuk O., 2020, *Bisarre fortellinger*, over. J. Wiedlocha, Gyldendal, Oslo.

Tokarczuk O., 2021, *Daghus, natthus*, over. J. Wiedlocha, Gyldendal, Oslo.

Literatura przedmiotu

Biblioteka Narodowa, 2024, *Katalogi*, <https://katalogi.bn.org.pl/> [dostęp: 23.12.2024].

Bokhandlerforeningen, 2024, *Leserundersøkelsen 2024*, <https://bokhandlerforeningen.no/bransjefakta/forbrukerundersokelser/leserundersokelsen/leserundersokelsen-2024/> [dostęp: 23.12.2024].

Gyldendal, 2024, *Olga Tokarczuk*, <https://www.gyldendal.no/olga-tokarczuk/a-33714> [dostęp: 23.12.2024].

Januszewska-Skriberg J., 2001, *Od Ibsena do Twardowskiego. Norwesko-polskie pejzaże kulturalne*, Interlibro, Warszawa.

Królczyk-Bremer J., 2010, *Przegląd norweskich przekładów literatury polskiej od 1826 do 2008 roku*, w: *Literatura polska w świecie*, t. 3, *Obecności*, red. R. Cudak, Wydawnictwo Gnome, Katowice, s. 147–156.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, 2024, *Najlepszy wynik czytelnictwa w Polsce od 10 lat!*, Gov.pl, 5.04.2024, <https://www.gov.pl/web/kultura/najlepszy-wynik-czytelnictwa-w-polsce-od-10-lat> [dostęp: 23.12.2024].

Norsk Kritikerlag, 2013, *Litteraturkritikerprisene 2012*, 8.03.2013, <https://kritikerlaget.no/saker/litteraturkritikerprisene-2012> [dostęp: 23.12.2024].

Oversetterforeningen, 2024a, *Bastianprisen 2024 – kortliste*, 4.09.2024, <https://oversetterforeningen.no/bastianprisen-2024-kortliste/> [dostęp: 23.12.2024].

Oversetterforeningen, 2024b, *Bastianprisen B/U 2024 tildelt Agnes Banach*, 26.09.2024, <https://oversetterforeningen.no/bastianprisen-b-u-2024-tildelt-agnes-banach/> [dostęp: 23.12.2024].

JAKUB JAKUBIK – Master's degree student in Polish philology and philosophy at the College of Individual Interdisciplinary Studies of the University of Silesia in Katowice. Graduate of the first degree in art history and Polish philology. He

has published in "artPAPIER", "Śląsk" and "biBLioteka Magazyn Literacki." He is interested in the language and culture of past and present Norway, the problem of representation in literary theory and the hermeneutics of the image.

JAKUB JAKUBIK – student studiów magisterskich z filologii polskiej i filozofii w ramach Kolegium Indywidualnych Studiów Międzyobszarowych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Absolwent studiów pierwszego stopnia z historii sztuki i filologii polskiej. Publikował w „artPAPIERZE”, „Śląsku” i „biBLioteczce Magazynie Literackim”. Interesuje się językiem oraz kulturą dawną i współczesną Norwegii, problemem reprezentacji w teorii literatury i hermeneutyką obrazu.

E-mail: jakubjakubik.zajkomp@gmail.com